

Magyar Edit: Bekezdések a tanulásról...¹

Egész életen át tartó tanulás?

Az élet első napján már tanulunk. A kialakuló rutincselekvések már tanulás eredetűek, értelmi fejlődésünk első állomásai, indulás az értelmes cselekvés felé: az első felsírás, amire „válasz” érkezik, és máris alakulóban van a kapcsolatfelvétel; „megtanuljuk”, hogy éhséget, fájdalmat és még mennyi mindent jelezhetünk mozdulatainkkal, hangunkkal. A beszéd első erőfeszítései is tanulás a javából, mígnem közlés lesz belőle. Felismerjük a mama arcát, hangját, mozdulatait. És tágul a világ. Közben fejlődik a figyelem, alakul a környezet befogadása és lassan megtaláljuk a helyünket a környezetünkben.

Élni tanulunk...

Igen, tanulunk észrevétlenül, még messze van a tudatosság, de az érzékszerveink útján kapott észleléseink rögzülnek és időben előhívhatók. A sors kegye, ha ingergazdag a környezetünk. Spontán tanulunk...

aztán elkezdjük a fejünket is használni...

Felkészülés az ÉLETRE

A spontán, szándéktalan tanulás végig kíséri az életet...

A *tudatos, akaratlagos tanulás* kialakul az iskolai követelmények nyomán. Élményeink, tapasztalataink, ismereteink rendeződnek, miközben felismerjük a lényegét, Összehasonlítunk, elvonatkoztatunk; felismerjük a problémát és keressük a megoldását.

Megtanulunk gondolkodni és tanulni!

Kialakulnak készségeink és képességeink. Elsajátítjuk az általános műveltség alapjait, majd erre építve pályát választunk. Sok év alatt megszerezünk a szakmai képzést, a diplomát. Az iskola nemcsak a szakmai ismereteket adja. Hisszük, hogy segít a harmonikus, életképes személyiség kialakításában is.

Megvan a papír!

és ez meddig érvényes?

Öt évtizeddel korábban még életre szólt a mesterlevél, az oklevél, a diploma. A 60-as évektől már világossá vált, hogy az éppen *aktuális ismeret bizony változó-avuló tényező!*

A bizonyítvány csak befektetés, a “naprakész” tudás alapja rendszeres revízióra szorul.

Tanulás egész életen át?

Hogyan értelmezzük?

Nemcsak a képzés effektív alkalmairól van szó, nem a tanfolyamok sorozatán, hanem *a folyamatos intellektuális készenlétről*, amely képessé teszi az embert, arra hogy felismerje a

¹ Tanulás hete 2003. Magyar Edit vázlata leporelló formában

munkavilágának aktuális igényeit, tudásszükségletét, és alkalmas legyen a folyamatos fejlődésre egész életen át.

ÉLETFORMA!

Tanulás

hogyan?

hol?

Társas formában...

kötött iskolarendszerű képzésben,
vagy szakmát adó tanfolyamon?

Vagy önálló tanulással

a távoktatás függetlenebb kereteit,
esetleg a nyitott képzés
egyéb lehetőségeit választva.

Az önálló tanulás

Hangsúlyosan szükséges az önállóság, a kreativitás, a kiművelt gondolkodás és a problémamegoldás képessége. Tudásszerző képességünk alapja "a nyelv", általa nyernek formát gondolataink, és általa jutunk a szükséges ismeretekhez.

Az önálló tanulás feltétele az információk kezelése, az ebben való jártasság a tanulás képességrendszerének domináns része. A kognitív képességeken túl az információforrás kezelésének van egy gyakorlati követelménye is: jártasság az eszközhasználatban.

Feltétel még: az általános műveltségre épülő szakmai képzettség stabil bázisa és az idegen nyelv/nyelvek ismerete, tudása. Jelenünk-jövőnk valós értéke az a komplex képességrendszer, amellyel lehetővé válik a konvertálható tudás folyamatos kondicionálása, karbantartása, fejlesztése, bővítése.

a papír nélküli utak

A tudás revíziója nemcsak akkor időszerű, ha a munkahely ragaszkodik a tanulást igazoló okmányhoz. Akkor is érdemes, ha csak személyes érdeklődés, kíváncsiság ösztönöz egy-egy témában a továbblépésre. Az információk, ismeretek gyors avulása nem enged szüneteket.

Időt kímélő,

de több munkát igénylő

képzési forma

a távoktatás

Az önálló tanulás irányításának egyik munkaformája, de nem egészen új. Már a 70-es években is próbálgatták, próbálgattuk, és a lényegre rátaláltunk, csak éppen az eszközszerből hiányzott a mai technika.

„...*meghatározott*, és pontosan *felépített ismeretek*, gondolkodási, cselekvési műveletek elsajátítására szerveződik *meghatározott követelmények* teljesítése érdekében.”²

„...*fed* mind a tanulási, mind a tanítási tevékenység összes elemét, amelyeket *a távolság legyőzésének igényével* létrehozott dinamikus és komplex pedagógiai kapcsolategyüttes fűz össze egyetlen folyamattá.”³

Jellemzői:

- a távolság áthidalása „más” szervezéssel, „más” módszerekkel és „Új” eszközökkel;
- az idő kötöttségének felszabadítása;
- a tanítás-tanulás speciális irányítása, levélben, telefonon, közös megbeszéléseken, és most már talán elektronikus úton is ...

mit? mikor? hogyan?
lehet, érdemes tanulni?

Elektronikus tanfolyam?

Elektronikus tanulás „e-learning”

A tananyag logikus, tanulható szerkezetben, csak a didaktikai elveknek, követelményeknek megfelelően kerülhet a hálóra.

Ez nemcsak a vizsgára felkészítő, akkreditált tananyagokra érvényes, a didaktikai rend az ismeretbővítő tanfolyamokra is kötelező, Ez a tanulhatóság garanciája.

de

éljük az új eszköz több funkciós lehetőségével, szakítsunk a tankönyv statikus „természetével”. Skinner tanulás-programjaira emlékezve erősítsük a témát feladatokkal, és a programról érkező azonnali visszajelzés bátorítsa a tanulót továbblépésre. A szöveg-kép-hang változatos alkalmazása dinamikussá, ez által tanulhatóbbá tenné a tananyagot.

És

őrizzük meg a tanár és tanítvány személyes kapcsolatát is! A hálón küldött beszámolókkal, e-mail üzenetekkel.

A tanár nem felesleges, csak az elektronikus környezetben más a szerepe. Meg kell találni!

Ha

nincs a tanulónak PC lehetősége?

Jó lenne, ha lenne az önálló tanulásra alkalmas műhely, ahol megfelelő technikai háttérrel, csendes-kényelmes egyéni tanulószobákkal, tanulható tananyagokkal és képzett tussal szellemi szolgáltatást kaphat a „rászoruló” tanuló.

² Csoma Gyula

³ Kovács Ilma